

Ivan Titor

Malíř, kreslíř a pedagog Ivan Titor se narodil 2. února 1960 v Ostravě. V letech 1981 až 1987 studoval na katedře výtvarné výchovy Pedagogické fakulty v Ostravě. Od roku 1992 vede ateliér malby na Pedagogické fakultě Ostravské univerzity. V roce 1992 se habilitoval na docenta pro obor malba na Univerzitě J. E. Purkyně v Ústí nad Labem. Od roku 2002 vede ateliér malby na Institutu sztuki, Filii Uniwersytetu Śląskiego w Cieszynie. Samostatně vystavuje od roku 1984 (ČR, Německo, Polsko), kolektivních výstav se účastní od roku 1990 (ČR, Německo, Polsko, Rakousko, Slovensko, Španělsko). Svými díly je zastoupen v řadě veřejných a soukromých sbírek v ČR a zahraničí (Galerie výtvarného umění v Ostravě, Oblastní galerie Vysočiny v Jihlavě a další). Žije a pracuje v Ostravě.

Obrazy a kresby Ivana Titora představují jakýsi pohyblivý záběr zachycující v panoramatické složitosti odvěkou mozaiku lidské sebereflexe. Autor ve svých promyšlených a propracovaných pracích vytváří silně působivé alegorie vztahující se k proměnlivé, často nejisté situaci člověka v proudu osobního života, ale i v nadosobním proudu společnosti a dějin. Jako kdybychom se tu nacházeli ve všeobjímající zrcadlové síni, kde se nečekaně prolínají a konfrontují zlomky fantaskní vnitřní představivosti a rozumového poznání vnějšího světa. Každé autorovo další dílo představuje čerstvé řešení, jak promítat strhující vizi o lidských, přírodních a kosmických souvislostech věčně se pohybujících na vratkém bodu mezi pevně vybudovanou stavbou a jejím zákonitým rozkladem zpět do jednotlivých stavebních částic, mezi gravitačním středem a odstředivým výbuchem kamsi do ztracena. Bytostný zájem o mnohotvárný a mnohovýznamový řád, o síly, které ho cyklicky formují pak neúprosně ničí, prostupuje celým Titorovým dílem. Bez pokusu o vnucování formální symboliky filosofického programu formuluje autor ve svých obrazech celistvý kosmos, někdy obrácený spíše k mikroděni buněčné tkáně, jindy směrem k nejvzdálenějším mezím vesmírného prostoru, vždy ale připomínající skutečnost, že oba tyto póly spojuje osa dynamických činitelů, určujících běh všeho organického a anorganického. Z toho uvědomění o existenci jako o sféře aktivní vzájemné návaznosti snad vyplývá autorovo neobyčejně plastické citění; dvourozměrná plocha plátna či papíru zde získává nejen iluzivní hloubku podle principu tradiční perspektivy, ale stává se arénou, kde se zobrazené motivy často ocitají uprostřed tekuté prostorové koláže „reálného“ a deformovaně „snového“ pojetí prostoru. V divákovi navozuje tato až surreální vizuální řeč nevyslovenou představu o tvárnosti jevů (zejména času), které se do převratných objevů vědeckého průzkumu dvacátého století považovaly za neměnné a nezpochybnitelné. Nejde proto jenom o umělcovu osobní fantazii, ale o náznaky skutečně elastické struktury mikro- a makrokosmu.

Do takto vymezeného tvůrčího horizontu začleňuje Ivan Titor

bohatě různorodé odkazy na lidskou civilizaci. Čitelný figurativní symbol se ale mnohdy rozpouští do jakési groteskní protoplasmatické hmoty, kde se před námi obnažuje životní energie, zcela oproštěná od klamného vnějšího pláště pomíjivých detailů. Zůstává pouze tekuté jádro lidského bytí, zhmotněná ozvěna prožitků a gest, která se vynořuje z toku organické cykličnosti, aby se do něj záhy znovu rozplynula. Vidíme tu všudypřítomné vrstvení, převrstvení, s dalekosáhlým metaforickým sdělením o vzniku, růstu, tlení a zániku umožňujícího zase znovuzrození.

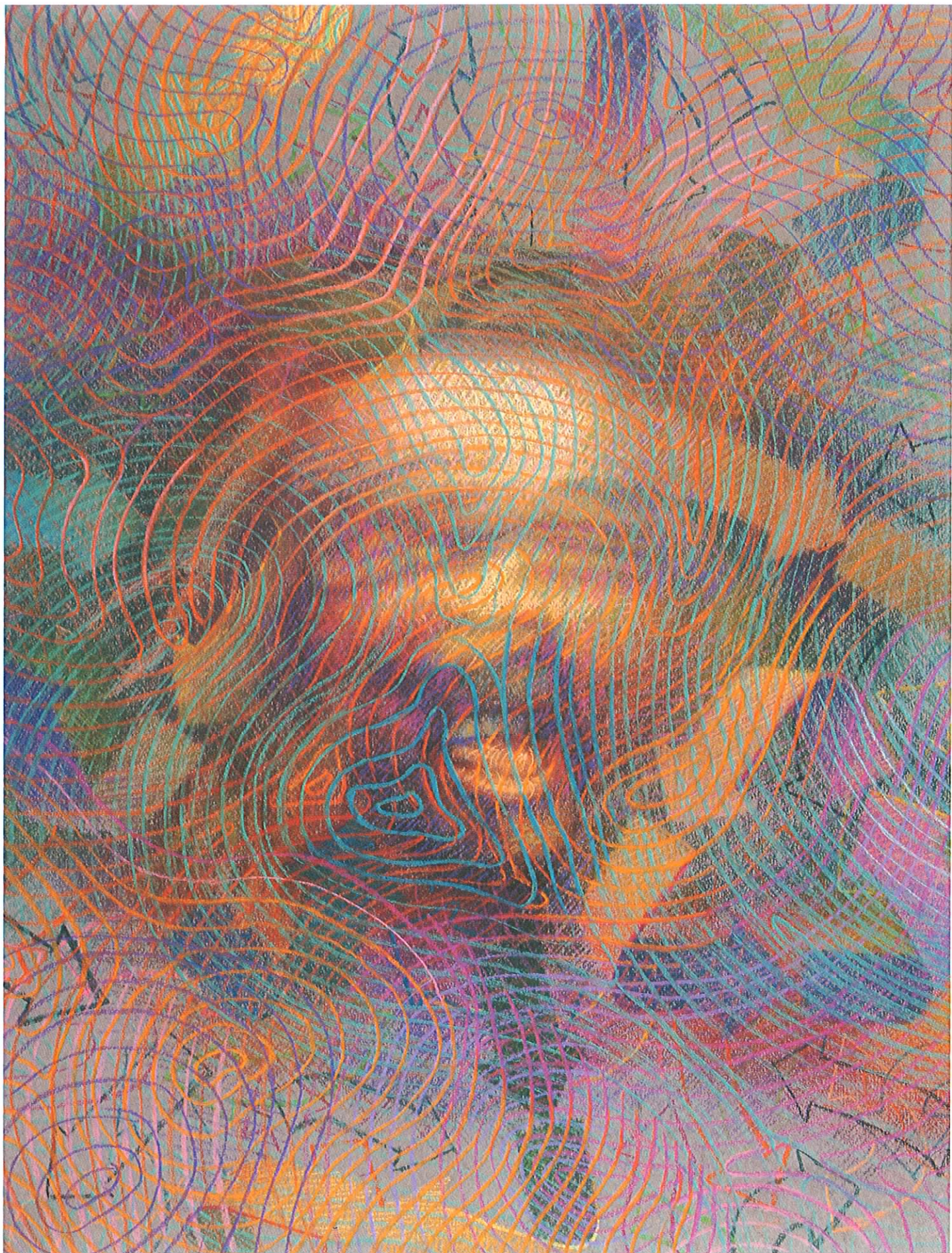
K příznačným prvkům autorova rejstříku patří architektura, ať už její doslovné součásti, lineární obrysy či symbolická redukce na základní geometrické tvary. Přes některé konkrétní převzaté náměty stojí jeho urbanistická zjevení vždy jaksi mimo jednotlivé historické kapitoly; důsledně se vyhýbá otročským reminiscencím na tu či onu dějinnou epochu. Zabývá se spíše nadčasovou otázkou architektury (městské, umělé krajiny) jako zrcadlením a interaktivním jevem lidské společnosti. V duchu tematiky babylonské věže se u Titora pojetí metropole stává mýtem, příběhem, který nám slouží k nacházení svého místa v současném věku, abychom tam našli nové bohy, nové mýty; z autorem citovaných tradic vychází naopak prostor aktuální proměny. Nejsme zde svědky závěrečné etapy výmluvného vyprávění, při apokalypse či nostalgii; městský živel představuje také trosky předchozích řádů ve kterých nejrůznější dějiny, jazyky, paměti a stopy se neustále vzájemně prorůstají a znovu spojují v ustanovení nových obzorů.

Ivan Titor je výtvarníkem s plným vědomím svého zvláštního poslání a postavení tváří v tvář kulturnímu dědictví. Vede sebeanalytický dialog s těmito společně odkázanými podněty a skrze sebe si vytváří univerzální obraz lidské problematiky. Jeho sebealegorická výpověď dláždí nejpřesvědčivější cestu k hranicím obrazotvornosti.

Richard Drury

Galerie Magna, Bieblova 3, 702 00 Ostrava / výstava potrvá od 12. 1. 2005 do 18.2.2005
Tento projekt je spolufinancován Městským obvodem Moravská Ostrava a Přívoz

Reincyklace, 2004, pastel na papíře, 65 x 50 cm